

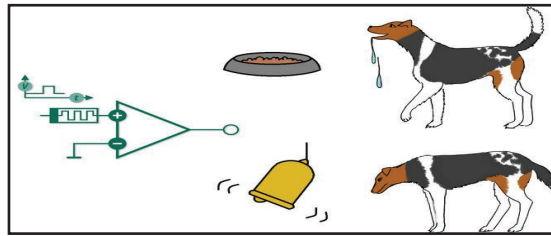
شنا کردن را در عمیق ترین نقطه یاد بگیر

آفریقای

ویژه

شرطی شدن در سطح بالاتر

ترشح بزاق حیوان به محرک صدای زنگ داد فرایند شرطی شدن در سطح بالاتر گفته می‌شود. زهرا زارعی دانشجوی معلم واحد دانشگاه فرهنگیان زینب کبری (س) کازرون

بعد از آنکه محرک خنثی، چندین مرتبه با محرک طبیعی همراه گردید و محرک خنثی قادر گردید به صورت محرک شرطی، پاسخ شرطی ایجاد کند، می‌توان از محرک شرطی به عنوان یک محرک طبیعی بهره برد و پاسخ شرطی دیگری را تولید کرد. مثلاً در آزمایش پاولف، صدای زنگ به دفعات، همراه با غذا به سگ به صدا در آمد به شکلی که صدای زنگ موجب ترشح بزاق در سگ گردید.

در چنین حالتی می‌توان غذا را حذف کرد و یک محرک شرطی دوم (غیر از صدای زنگ) را جایگزین کرد. تصور شود هنگام تولید صدای زنگ یک لامپ را روشن کنیم تا با روشن شدن لامپ، حیوان با ترشح بزاق به آن پاسخ لازم را بدهد. این عمل که روشن کردن لامپ (محرک شرطی دوم) جای خود را در

تأثیر کوشی و خطا و تمرین بر یادگیری

نگین اسدی پور فرقلو دانشجوی معلم دانشگاه فرهنگیان کازرون با استفاده از روان شناسی یادگیری دکتر حسین زارع

نظریه پردازان یادگیری در تلاشند که تأثیر کوشش و خطا و تمرین بر یادگیری را تبیین کنند. بر اساس نظریه‌هایی که یادگیری به صورت تدریجی صورت می‌پذیرد، تمرین در یادگیری اهمیت زیادی دارد. تولمن ماز آموزی را به عنوان تأییدی بر تفسیر شناختی خود از یادگیری مورد استفاده قرار داد. تولمن در ماز، نگریستن و از این سو به آن سو رفتن و مکث در نقطه انتخاب موش را کوشش و خطای نمادین نامید. بر خلاف کوشش و خطای رفتاری که در ابتدا یک پاسخ داده می‌شود و بعد پاسخ دیگر، تا اینکه عاقبت مسئله حل شود، در کوشش و خطای نمادین آزمون رویکردهای مختلف به جای اینکه رفتاری باشد، به صورت شناختی انجام می‌شود.

مفهوم فراموشی

این فراموشی نشان دهنده اثر دخالت است که در آن ردهای حافظه‌ای به دلیل بازداری پس گستر فراموش می‌شوند. فاطمه ناصری دانشجوی معلم دانشگاه فرهنگیان کازرون

گشتالتیها از آرای خود در حیطه ادراک برای تحلیل فراموشی آموخته‌ها استفاده می‌کنند. آنها معتقدند قوانین پویای سازمان یابی که به عناصر میدان ادراکی، ساخت خاصی می‌دهد ردهای حافظه‌ای ناهمخوان را که ساخت ضعیفی دارند با گذشت زمان به ساخت‌هایی با سازمان یافتگی بهتر تبدیل می‌کنند. این روان شناسان فراموشی را در سه حالت پیش بینی می‌کنند: ۱- برخی نیروهای خودمختار هستند که ردهای حافظه‌ای را به سوی گشتالت‌های خوب می‌کشانند که در این صورت شباهتی که رد اولیه با همتای واقعی خود داشته ناپدید خواهد شد. ۲- زمانی که رد حافظه‌ای در نتیجه تعامل با انبوه ردهای حافظه‌ای مشابه دیگر به صورت تحریف شده درآیند فراموشی پیش می‌آید. ۳- فراموشی به علت جذب شدن ردهای حافظه‌ای و فرآیندهای تازه اتفاق می‌افتد.

تمایز بین یادگیری و عملکرد

پيامدهای رفتار الگو تنبیه بود کمترین میزان پرخاشگری را از خود بروز دادند و کودکانی که شاهد فیلمی بودند که در آن پیامدهای رفتار الگو خنثی بود از لحاظ میزان پرخاشگری حد وسط دو گروه دیگر بودند. این مطالعه نشان داد که رفتار کودکان تحت تأثیر تجربه غیر مستقیم یا جانشینی قرار دارد و مشاهده تجربه شخصی دیگر بر رفتار آنان تأثیر گذاشت. کودکان گروه اول تقویت جانشینی را مشاهده کردند و این سبب تسهیل پرخاشگری آنها شد. کودکان گروه دوم تنبیه جانشینی را مشاهده کردند و باعث بازداری پرخاشگری آنها شد. گرچه کودکان تقویت و یا تنبیه را مستقیم تجربه نکردند اما تجربه غیر مستقیم تقویت و یا تنبیه به همان اندازه تجربه مستقیم، عملکردشان را تغییر داد. فاطمه زابل دانشجوی معلم دانشگاه فرهنگیان کازرون با استفاده از روان شناسی یادگیری دکتر حسین زارع

بعضی از متخصصان روان شناسی یادگیری بر این باورند که تقویت کننده‌ها، پیوندهای S-R را مستقیم نیرومند می‌سازند و نیازی به تمایز بین یادگیری و عملکرد احساس نمی‌کنند. بندورا این عدم تمایز را قبول نداشت و در جهت تثبیت تمایز بین این دو، آزمایشی انجام داد: فیلمی که در آن یک الگو عروسکی را مشت و لگد می‌زد به کودکان نشان داد. تعدادی از کودکان مشاهده کردند که الگو برای پرخاشگری خود تقویت شد. گروهی دیگر دیدند که الگو برای پرخاشگری خود تنبیه شد. برای کودکان گروه سوم، پرخاشگری الگو، خنثی بود. (الگو نه تقویت شد و نه تنبیه). بعداً کودکان هر سه گروه در معرض همان عروسک در فیلم قرار گرفتند و میزان پرخاشگری آنها اندازه گیری شد. کودکانی که فیلم تقویت الگو را دیده بودند بیشترین میزان پرخاشگری از خود بروز دادند و کودکانی که شاهد فیلمی بودند که در آن

یادگیری از نظر هال؛

هال شرط یادگیری را کاهش سائق می‌دانست!

سائق حالت روانی است که بعد از نیاز در انسان به دست می‌آید. هال توانست مفاهیم نظری خود را بیان کند. بر اساس این تبیین، قدرت ارائه یک پاسخ آموخته شده تحت تأثیر عوامل مختلفی است. هر چند هال در دیدگاهش تجدید نظر کرد اما نظریه وی نقطه عطفی در نظریه‌های یادگیری بوده است. هال سعی کرد یک نظریه رفتاری علمی و نظام دار ارائه دهد و اولین بار بود که یک نظریه جزیی شده و دقیق ارائه شد و این رویکرد کاملاً عینی بود. از نظر وی با تغییر شدت محرک بیرونی، پویایی شدت محرک تغییر می‌کند. پویایی شدت محرک نشان می‌دهد که هر چه شدت یک محرک بیشتر باشد احتمال اینکه پاسخ یاد گرفته شده انجام شود بیشتر است. البته نظریه کاهش سائق از این جهت که همه مفاهیم باید به صورت عملیاتی و عینی تعریف شوند مورد نقد واقع شده است.

همچنین نظریه کاهش سائق به نظریه کاهش محرک سائق تغییر پیدا کرد. بلدا رجب زاده دانشجوی معلم دانشگاه فرهنگیان کازرون

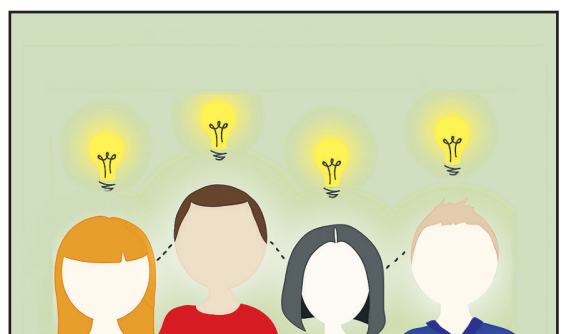
رفتار یکپارچه

رفتار یکپارچه رفتاری است که متوجه یک هدف باشد و کلی است. تولمن به مطالعه رفتار می‌پرداخت اما رفتار را به صورت خرد مورد بررسی قرار نمی‌داد و رفتار را آن گونه که رفتارگرایان مورد بررسی قرار می‌دادند قبول نداشت و به مطالعه رفتار یکپارچه می‌پرداخت. تفاوت این دو دیدگاه را می‌توان در مثالی بیان کرد؛ دو محقق آب را مورد مطالعه قرار دهند. یکی آب را به عنوان یک ماده یکپارچه بررسی کند و دیگری آب را تجزیه کند و بر روی اجزا خرد آن بررسی نماید. تولمن هیچگاه این مسئله را که رفتار برای مطالعه باید به اجزا کوچکتی تقسیم شوند نپذیرفت. از نظر تولمن رفتار یکپارچه یک گشتالت تشکیل می‌دهد که از اقتباس‌های ماهیچه‌ای که آن را می‌سازند چیز بیشتری دارد. از منظر وی رفتار یکپارچه هدف دارد و از تکیه گاه‌های محیط برای

رسیدن به هدف کمک می‌گیرد و وسایلی آسان برای رسیدن به هدف بهتر است و نهایتاً رفتار یکپارچه قابل آموزش است!!! فاطمه رهنما دانشجوی معلم دانشگاه فرهنگیان کازرون

نظریه یادگیری بندورا

نظریه یادگیری بندورا در تحلیل مسائل اجتماعی، آسیب شناسی روانی و درمان مورد استفاده قرار می‌گیرد. این که انسان بیشتر از کردار می‌آموزد تا گفتار، نشان دهنده تأثیر یادگیری مشاهده‌ای می‌باشد. سرمشق گیری چند نوع تأثیر بر رفتار انسان دارد. از راه مشاهده الگوهایی که برای انجام اعمال معینی تقویت می‌شوند می‌توان پاسخ‌های جدیدی آموخت. پس آکسب رفتار از تقویت جانشینی الگو می‌پذیرد. از طرف دیگر وقتی که الگوی مورد مشاهده به جهت انجام یک پاسخ تنبیه شود، انجام این پاسخ در فردی که مشاهده می‌کند بازداری ایجاد می‌کند. همچنین مشاهده الگویی که به یک فعالیت ترس آور مشغول است می‌تواند به کاهش بازداری آن پاسخ در مشاهده کننده بینجامد، بدون اینکه فرد آن مسئله ترس آور را تجربه کند.

الگو برداری می‌تواند حتی خلاقیت را نیز تحریک کند. نگین اکرمی نژاد دانشجوی معلم دانشگاه فرهنگیان کازرون

متغیرهای مؤثر بر یادگیری مشاهده‌ای

بر اساس دیدگاه بندورا، یادگیری مشاهده‌ای نه تحت تأثیر تقویت است و نه به پاسخ دهی آشکار نیاز دارد اما بهر حال یادگیری مشاهده‌ای تابع متغیرهایی است. بندورا چهار فرایند مؤثر بر یادگیری مشاهده‌ای را توجه، یادسپاری، تولید رفتار و انگیزش می‌داند. در خصوص توجه وی می‌گوید (توجه) از آموختن از الگو مهم تر است. در مورد یادسپاری که وی دومین مرحله یادگیری مشاهده‌ای تلقی می‌کند، یادداری را با اهمیت می‌داند. در مرحله سوم آنچه حائز اهمیت است این است که آنچه آموخته چقدر به عملکرد تبدیل شده است. در رابطه با چهارمین فرایند یادگیری نقش یک مشوق برای تبدیل یادگیری به عملکرد است.

نرجس زارعی دانشجوی معلم دانشگاه فرهنگیان کازرون

یادگیری چیست؟

می‌شوند به طور نسبتاً پایدار خوگیری می‌شوند. حساس شدن می‌تواند تغییرات نسبتاً پایدار در رفتار شخص ایجاد کند. آیا گزینه نوعی یادگیری است؟ بیشتر رفتارهای ساده رفتارهای بازتابی و غریزی هستند. بازتاب را می‌توان به عنوان یک پاسخ ناآموخته یا ذاتی در واکنش به طبقه خاصی از محرک‌ها تعریف کرد. مانند حرکت ناگهانی در پاسخ به ضربه ای که به زانو زده می‌شود. وقتی که الگوهای پیچیده رفتاری ما ارثی اند، به آنها گزینه گفته می‌شود. ما اکنون اصطلاح رفتار ویژه نوع را بجای گزینه به کار می‌بریم. زیرا جنبه توصیفی آن بیشتر است. رفتار ویژه نوع به الگوهای رفتاری پیچیده، ناآموخته و نسبتاً غیر قابل تغییری که در شرایط معینی از حیوان ها سر می‌زند گفته می‌شود. بر سر اینکه رفتار ویژه نوع کاملاً ارثی است یا از یادگیری هم تأثیر می‌پذیرد اختلاف نظرها همچنان ادامه دارد. برخی رفتارهای ویژه نوع هم آموخته اند و هم ناآموخته. برای مثال لورنز دریافت که یک جوجه اردک تازه از تخم در آمده به هر شی متحرکی وابسته می‌شود و به جای مادر خود آن را دنبال می‌کند،

به شرط اینکه آن شی در لحظه مناسب زندگی جوجه اردک به او معرفی شود. ایجاد وابستگی بین ارگانسیم و اشیای محیطی نقش پذیری نام دارد. نقش پذیری تنها در طول یک دوره حساس رخ می‌دهد و پس از سپری شدن آن دوره، ایجاد رفتار نقش پذیری بسیار دشوار و حتی غیر ممکن است. نقش پذیری یک رفتار، ترکیبی از گزینه و یادگیری است. یادگیری با حافظه چه تفاوتی دارد؟ به اعتقاد بسیاری از پژوهشگران فرایندهای حافظه جزیی از فرایند یادگیری است و بدون وجود حافظه و مشکل در حافظه، یادگیری رخ نخواهد داد. همچنین طبق تعریف یادگیری، یادگیری می‌تواند تغییرات رفتاری باشد و نمود رفتاری داشته باشد. در صورتی که فرایندهای حافظه کاملاً ذهنی هستند.

سایت کاربوم می‌نویسد: روانشناسی به یک علم رفتاری تبدیل شده است. هر آنچه را که ما در روانشناسی مطالعه می‌کنیم، باید از طریق رفتار قابل ارائه باشد. اما این بدان معنا نیست که رفتاری که ما ملاحظه می‌کنیم یادگیری است. فرایند یادگیری را نمی‌توان به طور مستقیم مطالعه کرد، بلکه ماهیت یادگیری را تنها از تغییرات رفتاری می‌توان استنباط کرد.

هر یادگیری منجر به عملکرد نمی‌شود چون افراد بسیاری از چیزها را می‌آموزند ولی امکان به کار گرفتن این آموخته‌ها برایشان پیش نمی‌آید. نسبتاً پایدار چقدر پایدار است؟ بدین منظور از این تعریف استنباط می‌شود که بین یادگیری و رویدادهای دیگری که رفتار را تغییر می‌دهند، مانند خستگی، بیماری، بلوغ، و داروها تمایز ایجاد شود. یادگیری دوام می‌آورد تا با گذشت زمان دستخوش فراموشی شود یا یادگیری تازه ای جای آن را بگیرد. مدت تغییر حاصل از یادگیری یا حالت های موقتی را نمی‌توان به طور دقیق معین کرد. اما می‌توان گفت که یادگیری امری نسبتاً پایدار است.

آیا سوگیری و خوگیری یادگیری است؟ حساس شدن، فرایندی است که از طریق آن فرد نسبت به جنبه های معینی از محیطش حساس تر می‌شود. برای مثال، فردی که به طور